

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Tvrriani Societatis Iesv, Defensio Locorum S.
Scriptvrae. De Ecclesia Catholica, Et Eivs Pastore
Episcopo Romano, B. Petri, principis Apostolorum
successore, libri duo. Aduersus nugatorias ...**

**Torres, Francisco de
Coloniae Agrippinae, 1580**

VD16 ZV 18729

Capvt V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33634

illecebris, quas dicas, & de nescio quibus alijs, quae te dicas libentem pratermittere, quia mera dicacitas, & maledicentia est, ex odio in sedem Apostolicam profecta, nihil est respondendum. Veniet dies, quando tu, qui contra verbum

Quomodo Domini non solum alienum seruum, sed summum Christi ministerium iudicas,
Antonius non solum iudicaberis, tametsi hanc etiam rem explorare poteris, sicut de fastu, quem fin
alienū ser- xiisti, dixi. Veni Romam, & videbis, si volueris, quam delicata sit mensa Ponti
um contra verbum Do- ficiis, & quam opiparè, & pontificie prandeat, & cœnet, vt Boquimus Vituri
mīni iudi- gus Zwingianus, cui nuper restiōds, obijciebat, qui magis mimographus, quam
cat, sed sum Theologus mihi videtur, tui simillimus. Non disimulabo hic quod ad accusa
mum Chri- tioneum splendoris pontificij adiunxit locum Zachariae, comparans humili
tatiū ministrū iudicandus ipse in die
Domini. Locus Za- chariae de Christo co-
tra Iudeos, & Iudaizantes.
Locus Za- chariae de regno Chri-
regno Chri- sti in Eccle-
sia visibili per cūctum orbem di-
atata. gas visibile esse: & quia de Christo fateris accipiendum esse, quod Prophe-
ta dixit, ecce rex tuus venit tibi iustus, & saluator ipse pauper, & ascendens
supra pullum asina, & quidem recte, sicut Euangelista nobis interpretatus est
contra Theodorum Mopsuestia, & Iudeos & Iudaizantes, qui de Zorobabe-
le accipiunt, consequens est, vt quod statim sequitur, de regno Christi visibili
accipiendum esse fatearis; & disperdam quadrigam ex Ephraim, & equum de
Hierusalem, & dissipabuntur arcus bellii, & loquetur pacem gentibus; & poten-
tias eius à mari usq; ad mare, & à fluminibus usque ad fines terra. Si hoc re-
gnum Christi, de quo hic prophetat Zacharias, non est visibile, quorsum atti-
nebat fines, & limites describere? aut si limites, & fines videri possunt, quo-
modo quod ipsis limitibus circumscripsum est, non est visibile? Simile est illud
quod legimus, postula à me, & dabo tibi gentes hereditatem tuam; & posse-
nem tuā terminos terrae. In septuagesimo quoq; primo Psalmo sub persona Sa-
lononis, & dominabitur, inquit, à mari usque ad mare, & à flumine usque ad
terra terminos.

C A P V T . V.

A Diungis deinceps duas quas vocas, ἀνηφάτεις plenas impietate
& blasphemia. Sic enim ait; Itaque superioribus omnibus
erroribus hanc certissimam veritatem opponamus, hoc
est noui testamenti proprium, vt contineat expressam imaginem
earum rerum, quæ in cælis sunt (affirmante Turriano) atqui tantū
abest, vt regnum pontificium sit imago expressa regni Christi, vt
potius sit illi planè contrarium, quandoquidem regnum Christi
cælestē, & spirituale est; regnum autem pontificium terrenum est,
ergo regnum pontificium ad nouum testamentum, & ad eas res,
que in cælo sunt, non pertinet. Aduertite Confessionistæ, quemadmodum
vester patronus semper vos verbo regni Pontificij, quo insidiosè vitetur, decipit.
Sed, ut

Sed, vt eū Socratis interrogationibus ex insidij istis extrudamus, percunctē-
mur: cum dicū Antoni regnum Christi, celeste, & spirituale esse, loqueris ne
de regno Christi, quod est in calo, an de regno Christi in terra? Credo, respon-
debis de regno Christi in terra, de hoc enim disceptamus, de quo Apostolus in
epist. ad Corinths. scriptit, oportere illum regnare, donec ponat inimicos suos sub
pedibus eius, vt tu etiā paulo antē confessus es; inimicos autem non habet Chri-
stus in calo, sed in terra. Percunctemur rursus, est ne hoc regnum Christi in ter-
ra, quod Deus pater promisit Christo suo de semine David à mari vñq; ad ma-
re, & à fluminibus vñq; ad finem terræ, in quod transfluit regnum David ter-
renum, quod illi Deus perpetuandum esse promiserat? & hoc etiam dabis, ne
missiones Dei irritas facias. Si rursus adhuc à te queram, hoc regnum Chri-
sti in terra, estne ecclesia ipsa catholica per cunctum orbem diffusa, in qua pra-
dicatum, & auditum, & creditum est euangelium, sicut scriptum est de sanctis
Apostolis, in omnem terram exiuit sonus eorum, & in fines orbis terræ verba
eorum? & ascensurus Christus in celum, accipietis, inquit, virtutem spiritus S.
in vos, & eritis nibi testes in Hierusalem, & in omni Iudea, & Samaria, &
vñq; ad ultimum terræ? & quomodo hoc dubitari potest, cum ecclesia tantum
sit, in qua Christus regnum suum habet, quia in ea tantum agnoscitur, laudatur,
& colitur, & in ea tantum est vera iustitia, pax, & gaudium spiritus S. & sa-
lus cum novo testamento ei data? sicut scriptum est in Esaiā, quod Paulus inter-
pretatus nobis est, veniet ex Sion, qui eripiat, & auertat impietatem à Iacob, et
hoc illis à me testamentum, cum abstulero peccata eorum: & David, Propter-
uconsitebor tibi in gentibus Domine, & nomini tuo catabo, & iterū, latamini
gentes cum plebe eius, & iterū, laudate omnes gentes Dominū, & magnificate
eum omnes populi, & rursus Esaias ait, erit radix Iesse, & qui exurget regere
gentes, in eum gentes sperabunt. Percunctabor abduc amplius, audis ne commu-
nione habere nos cum ecclesijs omnium gentium, & omnium gentium eccl-
esijs habere communionem nobiscum? non interrogabo, virum vos omnes eccl-
esiā gentium anathematizant, quia non mirabor, si neges, quis enim sponte te-
simonium in se dicit? sed nostra cum omnibus, & omnium nobiscum vbiq; ter-
rarum esse communionem, quomodo negare potes, quod omnes vident, audiunt,
sciunt, loquuntur? Nostra igitur ecclesia, cuius fides per vniuersum mundum
predicata est, cui Pontifex Rom. praeest, regnum Christi est. Videamus nunc
an in hac ecclesia, & regno Christi sit imago regni Christi, quod in calo est. vr-
gebo etiā meas percunctiones, credis esse baptismum regenerationis in ea, an
non? & hoc concedes, nostra enim ecclesia formam baptizandi, quam S. Apo-
stoli tradiderunt, tenet, & seruat. Quero igitur, induimus Christum nunc in
baptismo sacramento visibili, & resurgimus, & adoptamur in filios Dei, & filii regni.
immor-

Quomodo Antonius
verbo regni
pontificij
insidios è ad
decipiendū

Quibus in-
terrogatio-
nibus fre-
quenter mo-
te Socrati-
co deducitur An-
tonis ad da-
dum regnū
Christi in
ecclesia no-

stra, quod

sit celestis

regni ima-

go.

Quomodo
in nostra ec-
clesia est re-
gnum Chri-
sti, & in hac
eccl., &c
hoc regno
Christi ca-
mago cele-
stis regni.

Quomodo
blasphem.
est Anto-
nius, & Pau-
li scripturā
negat, vt
antes de-
monstratū
est, cūm re-
gnum Pon-
tificium, p-
stī in cālo sunt. Cūm igitur aīs regnum Pontificium, quod ita vocas ad decipien-
se vocat, ne dum simplices, & ad commouendum pontifici inuidiam, nō esse imaginem re-
gat esse ima-
ginem cāle. gni Christi scilicet in cālo, blasphemas, & Pauli scripturam negas, vt anteaco-
stus.

„ quis, Dauidis regnum in Iudæa fuit, & typus regni Christi, vt con-
stat ex verbis angeli Luc. i. à Turriano citatis. Vt autem priscisili-
lis temporibus imperatores Romani Iudæam occuparunt, & ter-
renum Dauidis regnum ad se trastulerunt, atque etiam præfectus
Romanus ex sede iudicali per vim & nefas usurpata Christum
verum Dauidem condemnavit, & in crucem egit: ita nouissimis
temporibus Romani Pontifices Ecclesiam, quantum in ipsis fuit,
occuparunt, regnumque Christi ad se transferre voluerunt, & ex
illa sede, quam præter ius fasque usurparunt, puram Euangeli-
doctrinam, & eius professores, id est, Christum ipsum quotidie
damnant, & modis omnibus excruciantos curant. Qui sunt isti po-

Quō Anto-
nius cauilla-
tur metien-
do.
Quō si eccl-
esi, in qua
est doctrina
Lutheri, re-
gnū Chri-
sti est, con-
sequens est,
vt regnum
Christi in
terra interi-
tu cēperit,
& falsa sint
Prophetia
de eo ipso
regno.

tifices, quos dicas, qui Ecclesiam, quantum in ipsis fuit, occuparunt? responde,
quando occupare cēperunt? & qui prius ante eos iuslē possidebant? qui doctri-
nam vestram puram ante istos, quos occupasse dicas, per omnes Ecclesiæ doce-
bant? aut quando vos docere cēpistis? nunquid ante Lutherum fuit Luther?
aut potestis probare, sicut Lutherus primus in Germania docuit, sic ab initio o-
mnes Ecclesiæ mundi accepisse & docuisse? tam obtusos putas tuos, Antoni, vt
non facilè intelligant, te cauillando mentiri? & mentiendo cauillari? si prius
quam nostra, fuit doctrina Confessionistarum tanquam pura & integra, qua-
lem SS. Apostoli docuerunt, docē in quibus Ecclesijs per cunctum orbem extra
Germaniam, cōseruata est? si enim in nullis est, quia omnes Ecclesia doctrinam
Lutheri anathematizant, & Ecclesia, in qua est Lutheri doctrina, est regnum
Christi in terra igitur regnū Christi in vniuersitate, excepta Germania, in-
teritū cepit. Et illæ scripturæ ac prophetæ, quas paulo antè cōmemoravi ab apost.
icitas, et expositas de ecclesiæ omniū gentiū, quæ regnū Christi est, false erunt.
verū hanc tuā àvrīqætiū quomodo Illustris. & potentiss. D. tuus Landgrauiu
posset refellere, & mendacia tua sine yllis etiā scripturis, sed iudicio tanquam, et
ratione

ratione naturali redarguere, & conuincere, quia docui per epistolam nuper editam, non ero longior in confutatione huius tuae monstroae & utriusque, que quamvis subuersis, & proprio iudicio cōdemnatis, satis aperie demonstrat, & unde etiam tam acerbum, & inuenieratum vobis in Pōfices Romanos odium, « quia ex illa, inquis, sede, quam præter ius fasq; vsurparunt, puram Euangelij doctrinam, & eius professores, id est, Christum ipsum quotidie damnant; & modis omnibus excruciantos curant. hinc dolor, & lachryma, Christum ipsum audes vocare primum tuæ istius puræ doctrina professorem Martinum Lutherū heresiarcham, apostata, & sacrilegum propter incestus nuptias virginis Deo cōsecrata, ex monasterio nimicē straptæ. Quomodo Antonius Lutherum heresiarchā cum doctrinam, quam Lutherus peperit, damnat, omnes Ecclesie, que vbiique sunt, Christum damnant. Perit igitur Ecclesia per vniuersam terram diffusa, vbiique amissa est fides, præterquam in synagogis Lutheri. Succurrite Protestantes, ne hereditatem suam amittat Christus. Postremo, quia nihil solidi facere Christum. noster antiphantes reperi p: test, quod obijciat, tendiculas casuallationum undecunq; aucupatur. Obijcit mihi quod nō dubitauerim primatum Pontificum Romanorum, regnum Romanorū appellare. Respondendum etiam est ad hoc, quod Antonius accusat, non se potius arguisse. Videamus igitur quid Clemens Romanus apostolorum discipulus libro 5. de constitutionibus Apostolorum scripsit, et si Antoni, quia tanta antiquitatis auctoritate hic auctor frangit, nescies, quo te vertas, nisi ad regandum eum. Hunc item Daniel dicit esse filium hominis venientem ad Patrem, & omnem iudicij potestatē, & omnem honorem ab eo accipientem: Item lapidem ex monte sine manibus excisum, & factum ingentē montem, qui cunctam terram repleuit, dominatum multorum, & multitudinem decorum confingentem, unum Deum prædicantem, & Romanorum monarchiam eligentem. Haec tamen Clemens. Hunc locum copiosè interpretatus sum in meis in eundem Clementem notationibus nuper editis: transcribam hic, quæ illic scripsi, (et si molestum mihi est) propter eos, qui illos libros Clementis scholys, & explanationibus locoru obscuriorū à me illustratos non habent, aut non viderunt. Sic enim scripsi, ecce Apostolica doctrina, que interpretatur ad conuincendos protestantes, quādo, & quomodo impletū est, quod angelus dixit virginī de lefu, & dabit illi Dominus Deus sedem David patris eius. Hoc enim promiserat Deus David regi de filio Salomone inquiens, & firmabo regnum eius, & stabiliam thronum eius usque in sempiternum. Impletum est ergo hoc in regno Ecclesie. hoc enim est regnum Christi non temporale, sed spirituale, quia huius regni non solum in corpora est potestas, sed etiam in animas, que est potestas de celo duci, sicut ipse Dominus Pilato dixit, regnum meum nō est de hoc mundo.

N

Hoc,

Ecclesiam Hoc, inquam, est regnum quod Christus regnat in terris de calo secundum hu-
 Catholica manitatem, in quod transstulit regnum David terrenum. Hec est monarchia
 esse monar chia Christi Romanorum, id est, Ecclesia Catholica Romana, cuius fides, ut apostolus testa-
 quā elegit, ^{tus est}, annunciat in vniuerso mundo, quam monarchiam elegit Christus, vt
 & in qua monarchā hic ait Apostolica doctrina. Quod si Ecclesia Catholica est monarchia Christi,
 ordinavit. quā visibilis est, ergo elegit Christus in ea monarcham, qui esset quoq; visibilis.
 Nō decuisse Natura enim ipsa docet nos, quod si quis in loco aliquo regnare vult, vbi nō est
 in hac mo- per se visibiliter versatur, nec ēst, vt aliq; constituat, in quo, & per quem
 narchā hū vi- visibiliter regnet, & nō tantum inuisibiliter. Christus igitur quia noluit regna-
 gnaret, sed re visibiliter in hoc regno, quia negat, decebat, oportebat vt eligeret, qui loco in-
 vicari, eius, uisibilis monarchae monarchiam visibilem visibiliter gereret, qui fuit primus B.
 qui fuit pri- mas beatus Petrus, cui commisit, vt vniuersas mundi oves pasceret, cūm ei dixit, pasc oves
 Petrus meas. Sic enim omnes interpretes, & doctores sancti, Græci, & Latini semper
 Quæ dica intellexerunt, et interpretati sunt. Nec vllum vnuquam veterem auctorem Ca-
 tur monar tholicum, qui aliter intelligeret, aut interpretaretur, Protestantium magistri,
 chia in Ec- & scripores producere potuerunt, nec vnuquam poterunt. Cura itaq; omnium
 cleisa, & q; monar- ouium, & potestas in eas, monarchia est, & dicuntur, & monarcha, qui huic cu-
 Quomodo rae praest, & hanc potestatem à Christo monarchia inuisibili, & omnipotente
 qui negant accepit. Quem qui negat, hi quidem completam esse promissionem Dei factam
 visibilem à Christo
 monarchā Ecclesia, & spirituali regno Christi in terra perpetuando, & in celum tandem in eternum
 Catholica transferendo, ostendere non possunt. Quia Christum monarcham nunc non vi-
 quæ regnū denus in carne a Hinc B. Epiphani in heresi 29. contra Nazoreos præclarè de-
 est, præposu- hoc regno Christi differens, ad extremum sedet, inquit, super thonum David,
 possumt o- cuius regnum transstulit, & ipsum vna cum summo sacerdotio seruis sui, sum-
 stendere completam mis Pontificibus Ecclesia Catholica largitus est. Quod si de singulis Episcopis
 est pro illi interpretari volunt Protestantes, & hos vocari hic summos Pontifices, assum-
 tionem fa- etiam David mos sacerdotes, vt interdum vocari solent; ne sic quidem possunt monarchiam
 regi de re subter fugere. Etenim si quisque Episcopus in sua dioecesi monarcha est, & tot
 gno. Christi spirituali in sunt monarchie, quot episcopatus, & Episcopus Romanus aut non habet in Ec-
 clesiis aliorum episcoporum potestatem; aut habet in singulas, sed non in omnes
 tuando, & in celum sive, id est, non in vniuersam Ecclesiam, quæ ex singulis omnibus constat; non
 transferre debuit dicere apostolica doctrina elegisse Christum monarchiam Romanorum,
 de, quia nū sed Polyarchiam: at non sc̄ dixit, sed potius Polyarchia ait fregisse, & monar-
 Chium nō videmus iham constituisse. Vbi enim non est monarchia, quid est aliud polyarchia, quā
 corpus, vel potius monstrum multorum capitum? adde etiam huc, quod antea
 a Quomodo sanctus Epiphanius de regno Christi in Ecclesia differuerit.

non

non obseruaueram. Ipsum verbum *Xeipotovia*, quod hic ad monarchiam retulit apostolica doctrina, satis declarat unum monarcham electum fuisse in hac monarchia. *Xeipotovia* enim in personā propriè cadit. Adiūxi postea illuc, quod ad respondendum tibi Antoni pertinet. Hinc quoq; B. Ambrosius libro 2. de vocatione gentium cap. 6. sic ait de hac monarchia Ecclesia Catholica Romana comparans eam cum monarchia illa terrena, & ethnica Romanorum, quam Deus non elegit. Quamvis, inquit, gratia Christiana non contenta sit eosdem limites habere, quos Roma, multosq; iam populorum sceptro crucis Christi illa subdiderit, quos armis suis ista nō domuit. Deinde subiungit, quæ tamen, sci-
licet Roma, Apostolici sacerdotij principatu amplior facta est arce religionis, quam solio potestatis. En Antoni, quam Apostolica doctrina monarchia Romana vocat, & à Christo electam dicit, B. Ambr. vocat principatum Apostolici sacerdotij, quo Romanus dicit magis amplificatam secundum religionem, quam secundum potentiam saeculi. Tertullianus quoq; in libro ad Scapulam imperium Christianorum, id est, monarchiam Ecclesia Catholica Romana, vocat imperium Romanum, quod tandem, inquit, stabit, quādīu saeculum stabit. Dōcime-
tur Antoni dicere, Adeo, ut Turrianus non dubitauerit Pontificum primatum regnum Romanorum appellare. *Quinimmo* quia Turri-
nus auctor ignotus & obscurus est, & quia ieiuita nullus existimationis, scri-
be potius, adeo, ut Ambrosius monarchiam Romanorum non dubitauerit prin-
cipatum Apostolici sacerdotij appellare. (Primatū enim Romani Pontificis in-
tellexit) & Tertull. monarchiam Ecclesia Catholica imperium Romanorum,
quod stabit, inquit, quandiu saeculum stabit; monarchiam enim Ecclesie adi-
cavit Christus super Petrum, & aduersus monarchiam Ecclesia promisit non
præualitas portas inferi, non autem aduersus imperium saeculare Romano-
rum, sicut hactenus non præualuerunt. Haec tenus in caput octauum. Sequitur,
ut caput 9. ag grediamur.

Locus Nonus Esaiæ 59.

Hoc fædus meum cū eis, dicit Dominus: spiritus meus, qui est in te, & ver-
ba mea, quæ posui in ore tuo, non discedent ab ore tuo, & ab ore seminis tui, &
ab ore seminis seminis tui, dicit Dominus ex nunc, & in saeculum.

Sophisma Turriani.

De Christo & Apostolis eius prophetat, semen enim Christi vocat Aposto-
los; semen autem seminis vocat Apostolorum successores; ergo ad tradendam,
& conseruādam Christi doctrinam, & sermones eius, necessaria est secundum
euangelium ordinaria successio Apostolorum. Non autem alligamus Ecclesiam
ad certas personas in ordinaria successione constitutas, sed potius Christus Ec-
clesiam sp̄onsum suam huiusmodi successione Episcoporum usque ad finem se-